

POSTANOWIENIE

30 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 30 stycznia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa I.M.
przeciwko N. spółce jawnej w Ł.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej I.M.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 23 lutego 2023 r., I AGa 286/22,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od powoda na rzecz pozwanej koszty postępowania
kasacyjnego w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł z
odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w
spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia
od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

(A.D.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 11 sierpnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił powództwo I.M. przeciwko N. s.j. w Ł. o zapłatę. Apelacja pozwanego została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 23 lutego 2023 r. Pozwany wniósł skargę kasacyjną,

opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynach kasacyjnych objętych art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący podniósł, że w sprawie wystąpiły istotne zagadnienie prawne dotyczące tego, czy w umowach franczyzy należy opierać się wyłącznie na literalnym brzmieniu umowy czy też należy badać skrupulatnie jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy; czy przy ocenie zobowiązań stron umowy franczyzowej i ocenie wykonania tych zobowiązań należy przyjmować, że zarówno francyzodawca, jak i francyzobiorca są równorzędnymi podmiotami czy też należy mieć na uwadze, że francyzodawca jest silniejszą, profesjonalną stroną umowy, która zawiera umowę z osobą, która dopiero rozpoczyna swoją działalność gospodarczą oraz czy w świetle treści art. 353¹ k.c. i art. 65 § 2 k.c. dopuszczalna jest interpretacja postanowień umowy franczyzowej, z której wynika, że zgodnym zamiarem stron był taki podział ról, w którym jedna ze stron (francyzobiorca) zgadza się na ewentualność poniesienia strat i to nawet w sytuacji źle ocenionego ryzyka gospodarczego przez

franczyzodawcę czy też podania przez niego błędnych założeń do przeprowadzenia kalkulacji opłacalności działalności gospodarczej przez podanie nieprawdziwych danych co do możliwych do osiągnięcia przychodów, a druga strona (franczyzodawca) bez jakiegokolwiek ryzyka zawsze na takiej współpracy zyskuje; czy umowa dopuszczająca ewentualność, że wyłącznie jedna strona umowy ponosi ryzyko gospodarcze, a druga w tym samym czasie na tej umowie zawsze zyskuje bez żadnego ryzyka nie sprzeciwia się naturze stosunku prawnego i zasadom współżycia społecznego. W ocenie skarżącego istnieje także potrzeba wykładni przepisów art. 43¹ k.c. oraz art. 4 ust. 1 ustawy prawo przedsiębiorców w zakresie stwierdzenia, od kiedy osoba fizyczna może być traktowana jako przedsiębiorca w szczególności, na gruncie przepisów o znaczeniu cywilnoprawnym, czy od dnia formalnego zarejestrowania czy też jest to osoba, która już faktycznie wykonuje działalność gospodarczą mając na względzie, że w obydwu tych przepisach jest mowa o osobie wykonującej już działalność gospodarczą czy też już prowadzącej działalność gospodarczą, nie zaś o osobie, która dopiero planuje rozpoczęcie takiej działalności.

W odniesieniu do powołanych przyczyn kasacyjnych należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c.; przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji postawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy. Przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi zagadnienia nie są abstrakcyjnie sformułowanymi pytaniami o prawidłową wykładnię prawa, wymagającymi uogólnionej *stricte* jurydycznej wypowiedzi Sądu Najwyższego, lecz nawiązując do okoliczności faktycznych tej

sprawy, stanowią w istocie skierowane do Sądu Najwyższego bezpośrednie pytania o sposób rozstrzygnięcia tej sprawy i to na kanwie subiektywnie projektowanego przez skarżącego stanu faktycznego i prawnego sprawy. Zagadnienie prawne powinno być przedstawione w sposób umożliwiający Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 oraz z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Na gruncie drugiej przyczyny kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) rozbieżności w orzecznictwie należy interpretować jako brak zgodności rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub bardzo podobnych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy, wykładane lub stosowane w sposób prowadzący do odmiennych - zróżnicowanych albo sprzecznych - orzeczeń albo decyzji procesowych. Wskazując na tę przyczynę kasacyjną, skarżący powinien opisać w wyodrębnionym, ściśle jurem, wywodzie, na czym polega trudność w interpretacji określonych przepisów, prowadząca do niepożądanego wyżej stanu oraz zilustrować swoje twierdzenia przykładami takich rozbieżnych rozstrzygnięć. Wniosek skarżącego o przyjęcie skargi nie realizuje także tych wymagań, stąd orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego, który wniósł w terminie odpowiedź na skargę kasacyjną, rozstrzygnięto na podstawie art.98 i 108 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust.4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (jedn. tekst: Dz.U. z 2023 r., poz.1964).

Agnieszka Piotrowska

[A.D.]

[a.ł]

